

1 Postojanje platnog naloga

Postoji razlika između postupka za europski platni nalog i postupaka koji se odnose na naplatu duga i druga potraživanja u Nizozemskoj. Za informacije o potonjima vidjeti „Sporovi male vrijednosti”.

Postupak za europski platni nalog (Uredba (EZ) br. 1896/2006, koja je stupila na snagu 12. prosinca 2008.), dalje u tekstu „europski platni nalog”, omogućuje naplatu nespornih, prekograničnih potraživanja u građanskim i trgovačkim stvarima putem ujednačenog postupka na temelju standardnih obrazaca (<http://www.overheid.nl/>).

Prekogranični slučaj spor je u kojem barem jedna stranka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi sud pred kojim je pokrenut postupak. Postupak za europski platni nalog uspostavljen je radi naplate novčanih potraživanja za specifičan iznos koji je dospio u vrijeme kada je podnesen zahtjev za europski platni nalog.

Uredba se primjenjuje na sve države članice EU-a, osim na Dansku. Nizozemska je donijela Zakon o provedbi Uredbe o europskom platnom nalogu (*Uitvoeringswet (EBB-Vo)*) od 29. svibnja 2009. kako bi u Nizozemsku uvela postupak za europski platni nalog.

Nizozemska nema ujednačeni postupak za prikupljanje nespornih novčanih potraživanja koja nisu prekogranična. Platni je nalog ukinut krajem 1991. kada je uveden postupak pred kantonskim sudom. Izdavanje sudskih poziva nužno je za stranku kako bi istaknula svoja prava u odnosu na dužnika koji nije sklon izvršavanju svojih obveza u predmetnim slučajevima. Vidjeti i „Sporovi male vrijednosti” i „Kako postupiti?”.

Postupak za europski platni nalog uspostavljen je za potraživanja veća od 2 000 EUR.

U okviru tog postupka zahtjev za europski platni nalog podnosi se u pisanom obliku, na standardnim obrascima. Ti su obrasci dostupni na svim službenim jezicima u dijelu [Interaktivni obrasci](https://e-justice.europa.eu) Europskog portala e-pravosuđe (<https://e-justice.europa.eu>).

U Nizozemskoj je Okružni sud (*Rechtbank*) u Haagu određen kao sud nadležan za zahtjeve u okviru postupka za europski platni nalog. Nizozemska je za potrebe tog postupka odlučila prihvaćati samo obrasce sastavljene na nizozemskom jeziku. Sud koji je odgovoran za zahtjev za europski platni nalog naplaćuje sudske pristojbe. Za dodatne informacije o primjenjivim stopama vidjeti <http://www.rechtspraak.nl/>.

Zahtjev za europski platni nalog

Zahtjev za europski platni nalog dostavlja se Okružnom sudu u Haagu na obrascu zahtjeva A (<https://e-justice.europa.eu>).

Ako je obrazac zahtjeva A nepotpun, sud će upotrijebiti obrazac B kako bi tužitelju pružio priliku da u određenom roku dopuni ili ispravi zahtjev.

Ako zahtjev ispunjuje samo neke od zadanih uvjeta, sud će upotrijebiti obrazac C kako bi tužitelju predložio izmjene izvornog zahtjeva. Tužitelj na taj prijedlog mora odgovoriti u roku koji je odredio sud. Ako tužitelj prihvati prijedlog, sud će europski platni nalog izdati za dio zahtjeva koji je prihvaćen. Ako to tužitelj želi, može pokušati naplatiti preostali dio potraživanja na temelju nacionalnog prava. Ako tužitelj ne odgovori u roku koji je odredio sud ili odbije prihvatiti predložene izmjene njegova izvornog zahtjeva, sud će izvorni zahtjev odbiti u cijelosti. Ako obrazac zahtjeva ispunjuje sve uvjete, sud obično izdaje europski platni nalog u roku od 30 dana (na obrascu E).

Prigovor na europski platni nalog

Sud će tuženika o europskom platnom nalogu obavijestiti tako što će ga poslati preporučenom poštom s povratnicom ili će ga o njemu obavijestiti sudski izvršitelj. Tuženik će biti upoznat s činjenicom da na raspolaganju ima sljedeće mogućnosti:

tužitelju platiti iznos naveden u platnom nalogu ili

u roku od 30 dana od dostave naloga ili obavijesti o nalogu tuženiku podnijeti prigovor na standardnom obrascu F.

Ako je podnesen prigovor, postupak za europski platni nalog prekida se. Postupak se u tom slučaju nastavlja u skladu s pravilima nacionalnog postupovnog prava (vidjeti i odjeljak 1.7). Ako tuženik na podnese prigovor u određenom roku, sud podrijetla proglasiti će europski platni nalog izvršnim (na standardnom obrascu G) i poslati tu izjavu tužitelju.

Platni nalog koji je proglašen izvršnim u državi članici podrijetla priznat će se u svim državama članicama te se može izvršiti u svim državama članicama bez proglašenja izvršnosti.

1.1 Područje primjene postupka

Europski platni nalog može se pribaviti za novčana potraživanja u građanskim ili trgovačkim stvarima koja su dospjela i koja imaju obilježja „prekograničnih potraživanja” (vidjeti i odjeljak 1.1.1). Prekogranična potraživanja postoje ako se prebivalište vjerovnika i dužnika nalazi u različitim državama članicama EU-a.

1.1.1 Koje su vrste potraživanja prihvatljive (npr. samo novčana potraživanja, samo ugovorna potraživanja itd.)?

Materijalno područje primjene europskog platnog naloga ograničeno je na građanske i trgovačke stvari. Područje primjene europskog platnog naloga ne obuhvaća:

predmete u pogledu prihoda,

carinske predmete,

upravne predmete,

predmete koji se odnose na odgovornost države,

predmete u području prava o nesolventnosti, prava o bračnoj stečevini, nasljednog prava i socijalne sigurnosti te

predmete koji se odnose na izvanugovorne obveze (posebno na temelju nezakonitih akata), osim ako se na njih primjenjuje sporazum među strankama, ako je dug priznat ili ako se predmeti odnose na likvidirane dugove koji proizlaze iz zajedničkog vlasništva imovine.

1.1.2 Postoji li gornja granica vrijednosti potraživanja?

U okviru postupka za europski platni nalog ili unutarnjih postupaka za prikupljanje duga ne postoji gornja granica.

1.1.3 Je li uporaba tog postupka obvezna ili ne?

Postupak za europski platni nalog nije obvezan.

1.1.4 Je li postupak dostupan ako tuženik živi u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji?

Ako se sudska odluka namjerava izvršiti u državi izvan EU-a, mogućnost provedbe postupka za platni nalog te, slijedom toga, mogućnost provedbe postupka za europski platni nalog ovisit će o međunarodnom privatnom pravu te države. U brojnim će slučajevima biti potrebna odluka o izvršenju (*exequatur*).

1.2 Nadležni sud

U Nizozemskoj je Okružni sud u Haagu određen kao nadležni sud odgovoran za zahtjeve u okviru postupka za europski platni nalog. Nizozemska je za potrebe tog postupka odlučila prihvaćati samo obrasce sastavljene na nizozemskom jeziku. Ako podnosi europski platni nalog, tužitelj će biti obavezan platiti sudsku pristojbu. Za primjenjive stope vidjeti <http://www.rechtspraak.nl/>.

1.3 Formalni zahtjevi

Europski platni nalog mora se izdati što je brže moguće, a u svakom slučaju u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva.

Zahtjev za europski platni nalog dostavlja se na standardnom obrascu A (<https://e-justice.europa.eu>). Nizozemska je odlučila prihvaćati samo obrasce sastavljene na nizozemskom jeziku.

Obrazac zahtjeva može se podnijeti u papirnatom obliku ili s pomoću bilo kojeg drugog sredstva komunikacije koje sud prihvaća.

Na temelju članka 7. stavka 2. Uredbe o europskom platnom nalogu u zahtjevu je potrebno navesti:

- (a) pojedinosti o strankama i sudu pred kojim je zahtjev podnesen;
- (b) iznos potraživanja;
- (c) ako se zahtijevaju kamate, kamatna stopa i razdoblje za koje se kamate potražuju;
- (d) temelj zahtjeva, uključujući opis okolnosti koje se navode kao osnova zahtjeva;
- (e) opis dokaza;
- (f) temelj za nadležnost;
- (g) prekograničnu prirodu slučaja.

U okviru postupka za europski platni nalog tužitelj mora izjaviti da su podaci u obrascu A točni i da je obrazac ispunjen u dobroj vjeri. Europski platni nalog izdaje se isključivo na temelju informacija koje je dostavio tužitelj i koje sud ne provjerava.

Tuženika se o europskom platnom nalogu obavješćuje preporučenom poštom s povratnicom ili ga o njemu obavješćuje sudski izvršitelj. Dostavljanje povratnice tajništvu suda omogućuje sudu da utvrdi može li se europski platni nalog proglašiti privremeno izvršnim. Ako sudski izvršitelj obavješćuje tuženika o nalogu, sud će za tu potrebu angažirati sudskog izvršitelja.

1.3.1 Je li uporaba standardiziranog obrasca obvezna? (Ako jest, gdje se može dobiti taj obrazac?)

Da, upotreba standardnih obrazaca obvezna je u okviru postupka za europski platni nalog. Oni su dostupni na <https://e-justice.europa.eu>.

1.3.2 Mora li me odvjetnik obvezno zastupati?

Ne, u okviru postupka za europski platni nalog nije obvezno zastupanje po odvjetniku i stranke se ne moraju pojaviti pred sudom. U slučaju postupka naplate duga u Nizozemskoj, potreba za zastupanjem po odvjetniku ovisio o prirodi postupka i iznosu potraživanja. Vidjeti i „Sporovi male vrijednosti” i „Pokretanje sudskog postupka”.

1.3.3 Koliko detaljno moram obrazložiti potraživanje?

Razlog za potraživanje, uključujući opis dokaza na kojima se potraživanje temelji, mora se navesti u standardnom obrascu A koji se upotrebljava u okviru postupka za europski platni nalog, ali nije potrebno podrobnije opisati.

1.3.4 Je li nužno predočiti pisani dokaz predmetnog potraživanja? Ako jest, koji se dokumenti prihvaćaju kao dokaz?

U načelu nije potrebno dodatno potkrijepiti potraživanje u okviru postupka za europski platni nalog. Dostupne je dokaze potrebno opisati u obrascu A.

1.4 Odbacivanje zahtjeva

Zahtjev će biti odbijen ako ne ispunjuje navedene uvjete. Ako zahtjev za europski platni nalog ispunjuje samo neke od zadanih uvjeta, tužitelju će se pružiti mogućnost da dopuni ili ispravi zahtjev odnosno prihvati izmjene koje je predložio sud. Ako tužitelj sudu ne pošalje svoj odgovor u roku koji je odredio sud ili odbije prijedlog suda, zahtjev za europski platni nalog bit će odbijen u cijelosti. Žalba protiv odbijanja zahtjeva nije dopuštena. Međutim, tužitelj ipak može ustrajati u svojem potraživanju i podnijeti još jedan zahtjev za europski platni nalog ili se poslužiti drugim postupkom predviđenim u okviru prava države članice.

1.5 Žalba

Žalba protiv te odluke nije dopuštena. Međutim, tuženik može zatražiti preispitivanje te odluke. Za dodatne informacije vidjeti odjeljak 1.8. U slučaju postupka u Nizozemskoj žalba je, u načelu, dopuštena.

1.6 Prigovor

Tuženik može podnijeti prigovor u roku od 30 dana od dostave platnog naloga ili obavijesti o platnom nalogu. Tuženik svoj prigovor može podnijeti na standardnom obrascu F (<https://e-justice.europa.eu>) te mora isključivo osporiti potraživanje. Prigovor nije potrebno potkrijepiti dodatnim dokazima.

1.7 Učinak prigovora

Ako tuženik pravodobno (u roku od 30 dana) podnese prigovor na standardnom obrascu F, postupak za europski platni nalog prekida se. Postupak se potom nastavlja u okviru redovnog materijalnog postupka, osim ako se tužitelj usprotivi prijenosu redovnog građanskog postupka u prilogu zahtjevu za europski platni nalog. Tužitelj to može učiniti i u kasnijoj fazi, ali svakako prije izdavanja platnog naloga (članak 7. stavak 4. Uredbe o europskom platnom nalogu).

1.8 Učinak izostanka prigovora

Ako tuženik ne podnese prigovor u roku od 30 dana, sud će se poslužiti standardnim obrascem G kako bi na vlastitu inicijativu proglasio europski platni nalog izvršnim te će tužitelju poslati izvršni europski platni nalog. Europski platni nalog koji je proglašen izvršnim smatra se izvršnim u svim državama članicama bez potrebe za proglašenjem izvršnosti. U skladu s člankom 9. Zakona o provedbi Uredbe o europskom platnom nalogu tuženik ima mogućnost podnijeti zahtjev za preispitivanje (vidjeti i odjeljak 1.8.2).

1.8.1 Što je potrebno učiniti kako bi se dobila izvršiva odluka?

Izvršenje europskog platnog naloga uređeno je nacionalnim pravom države članice u kojoj se on izvršava, osim ako je Uredbom o europskom platnom nalogu propisano drukčije. Primjerak europskog platnog naloga, koji je sud podrijetla proglasio izvršnim, mora se dostaviti sudu ili izvršnom tijelu. Taj dokument mora ispunjavati uvjete potrebne za utvrđivanje njegove vjerodostojnosti. Mora se dostaviti i prijevod europskog platnog naloga na nizozemski jezik.

Tijekom faze izvršenja izvršenje se može odbiti samo na zahtjev tuženika. Odbijanje izvršenja naloga moguće je samo ako je europski platni nalog proturječan ranijoj odluci ili nalogu koji je prethodno izdan u bilo kojoj državi članici ili trećoj zemlji. Ranija odluka (ili nalog) mora uključivati isti temelj za pokretanje postupka i ispunjavati uvjete potrebne u državi članici izvršenja te nije trebalo biti moguće uložiti prigovor u pogledu proturječnosti tijekom postupka u državi članici podrijetla.

Izvršenje će se odbiti ako je tuženik već platio iznos dosuđen europskim platnim nalogom. Sud ni u kojim okolnostima neće preispitivati sadržaj europskog platnog naloga.

1.8.2 Je li ta odluka konačna ili se tuženik još može žaliti na nju?

Europski platni nalog pravomoćan je, osim ako tuženik podnese zahtjev za preispitivanje.

Ta je mogućnost predviđena u članku 9. Zakona o provedbi Uredbe o europskom platnom nalogu. To znači da, u određenim okolnostima, tuženik sudu podrijetla može podnijeti zahtjev za preispitivanje europskog platnog naloga, čak i nakon isteka roka od 30 dana za podnošenje prigovora. Taj se zahtjev mora podnijeti u roku od četiri tjedna od obavijesti tuženika o izdanju platnog naloga, od nastanka iznimnih okolnosti zbog kojih je prigovor i dalje primjenjiv odnosno od trenutka kada je tuženik saznao da je europski platni nalog očigledno pogrešno izdan.

Posljednji put ažurirano: 10/05/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.